

Høiesteret, uden at være bilagt med ny Dplysninger. Hvor rigelig Tid der end mulig har været i de foregaaende Instanser til at søge Sagen behørigt oplyst, hvor omhyggeligt dette endog mulig maatte være sket, vil der dog næsten altid findes et eller andet Punkt, som Sagføreren for Høiesteret maa ønske yderligere oplyst." En Udvei af den paapegede Modsigelse antydes i Processkommissionens Motiver, Side 136, hvor det om Beviskjendelsen siges, at „dens Indhold er temmelig negativt, og Retten i Tvivlstilfælde for en Sikkerheds Skyld kan fordre Bevis, selv om den ikke vilde anse et saadant for strengt fornødent". Hertil skulle vi imidlertid bemærke, at vi ikke formaa at se, hvorledes man med Høie kan betegne Indholdet af en Kjendelse som „temmelig negativt", der gaar ud paa „at fastsætte, hvad der efter de fra Parternes Side foreliggende Dplysninger behøver at bevises", og hvad angaar at Retten „for en Sikkerheds Skyld" skulle fordre Beviser, om hvilke det er tvivlsomt, hvorvidt de ere strengt fornødne, da vilde derved den hele Hensigt og formentlige Fordel ved Beviskjendelsen bortfalde, aldenklund bemeldte Hensigt og Fordel skulle bestaa i at spare Parterne Tid og Omkostninger ved „for en Sikkerheds Skyld" at føre Beviser, som Retten ikke anser for fornødne.

Vi have allerede gjentagne Gange ovenfor omtalt, at Lovforslaget for en stor Del har adopteret den i Tyskland, men ikke hos os, traditionelle Mechanik, at lade Processens Gang bevæge sig fremad gennem processledende Dekreter. Lovforslaget har gjenført denne Mechanik paa en saadan Maade, at det derved i ikke ringe Grad opgiver det Princip, at Parterne ere raadige over Sagen, og indsætter Dommeren som en tvungen Overveileder, der paa mange Punkter skal dels direkte gribe ind i Sagens Førelse, dels anordne, hvorledes denne bør ske, og efter hvis Befalinger i saa Henseende Parterne uvægerlig og jevnlig under Straffeanfvar have at retic sig. At eftervise dette i alle Enkeltheder vilde kræve en større Tid, end der paa Samlingens fremrykkede Standpunkt kan paaregnes at staa til vor Raadighed. Vi maa derfor indskrænke os til nogle Exemppler. Allerede § 95 gaar langt videre end Sog og Handelsretslovens § 38 med Hensyn til Dommerens Spørgeret, idet den hjemler samme ikke alene ligeoverfor Parternes mundtlige Foredrag, men ogsaa ligeoverfor „andre afgivne Erklæringer og Dplysninger". Rækkefølgen af dette sidste vilde vi eksempelvis nedenfor nærmere komme tilbage til ved Omtalen af § 265. Medens fremdeles hos os Dom-

merne have at høre paa, hvad Parterne paa sømmelig Maade anse det for fornødent at anføre i deres Sag, og Sog og Handelsretslovens § 33 hjemler hver af Parterne mindst to Foredrag samt Indstævnte altid det sidste Ord, giver Lovforslagets § 93 Rettens Formand Bemyndigelse til at paalægge Parterne at forlade et foreliggende Emne, naar han anser dette for tilstrækkeligt drøftet, og til at fratage den Part Ordet, som ikke retter sig herefter, idet det tilsvies, at Parten da „maa bære det Tab, som kan følge heraf." Ifølge § 99 kan Retten standse Forhandlingerne og paalægge Parterne forst at beskæffige sig med et muligt foreliggende Spørgsmaal, om Sagen bør afvises ex officio. § 102 bemyndiger Retten til at paalyde Parterne at staa flere mellem dem for samme Ret svarende Retsfager sammen til een. Samme Myndighed har Retten ogsaa med Hensyn til Retsfager mellem forskellige Parter. Omvendt kan Retten, naar Sagen frembyder flere Stridspunkter, anordne „at Forhandlingerne foreløbigt skulle indskrænke sig til eet eller nogle af disse; enkelte Sogsmaalsgrunde eller enkelte Indsigelser kunne som en Følge heraf gjøres til Gjenstand for særskilt Procedure". Ifølge § 103 kan Retten anordne Udsættelse af en Sags Forhandling i det Hele eller tilbids, for at afvente Udfaldet af en anden Retsfag eller en Afgjørelse af en administrativ Myndighed. Samtlige de nævnte og andre lignende processledende Bestemmelser kan Retten ifølge § 106 træffe „paa ethvert Trin af Sagen, ligesom de kunne tilbagefalde, naar Retten anser dette for hensigtsmæssigt". De i §§ 99, 102 og 103 omhandlede processledende Bestemmelser og flere lianende ere ikke Gjenstand for Retsmidlers Anvendelse (§ 107), saa at Retten alfsaa har ukontrolleret og upaaankelig Hals- og Haandsret over Sagerne og Parterne paa dette Omraade. Det kan her bemærkes, at den tydske Rigslov af 30te Januar 1877, fra hvilken — eller rettere fra Udfastet til hvilken — nogle af de oftnævnte processledende Dekreter ere hentede, ikke indeholder den Forfrist, at de ere upaaankelige (jfr. Rigslovens §§ 136, 137, 138, 139, 141, 142), hvorimod vel Rigslovens § 143 foreskriver, at Dekreter, ved hvilken Retten afviser Parter eller andre Personer — undtagen Sagførere —, fordi de mangle Emne til at foredrage Sagen eller drive Forretning med at give Møde for Retten, ere upaaankelige. Lovforslagets § 125 giver sluttelig den Regel, at „Omkostninger ved processuelle Skridt, som Retten anordner, kunne foreløbig kræves betalte enten af den Part, i hvis Interessje Retten anser det